

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VÄLJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JÄ VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsiooni juhataja J. Janusson

Sektsiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsiooni juhataja J. Kurkus

Sektsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 1

Tallinn, 8. jaanuaril 1936

II aastakäik

SISU:

Lhk.

CONTENTS:

Page

PÕLLUMAJANDUS

Lõplikke andmeid 1935 a. saakidest 2

TOOSTUS JA KAUBANDUS.

Põllumajanduslik väljavedu 1935. a. 6

Vineri tootmine ja väljavedu Eestist 1935. a. 7

Randtee tegevus ja tulud novembris 8

RAHANDUS

Riigitulude laekumine detsembris 1935 ja kolm-veerandaastal 1935/36 9

LAEVANDUS

Tallinna sadama tegevus novembris 10

HINNAD

Tähtsamad hinnad ja noteeringud 11

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg 12

Peekoniturg 12

Tapaloomade- ja lihaturg 13

Piimaturg 13

Teraviljaturg 14

Linaturg 14

Kartuliturg 15

Kalaturg 15

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaaruann 16

VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.

Inglise munakaubanduse reorganiseerimiskomisjoni ettekanne 17

Tünnlaadade tollid Inglises 17

Soome-Saksa majandusliku kokkuleppe uuendamine 18

Soome toorsuhkrutööstus ja alandatud suhkrutoll 18

Liha väljavedu Rootsi 19

Soome heeringalaevastiku toetamine odavats laenu- 19

dega 19

Heinte väljavedu Soomest 1935. a. 19

Soome konservitööstus 19

Uus organisatsioon Soome kodutööstuse artiklite 20

ekspordi korraldamiseks 20

Kalaturg Soomes 20

Sigade kokkustust Leadus 20

Juurdemaksud põllumajandussaaduste ekspordile 20

Leadus 20

AGRICULTURE

Area under Crops, Production and Yield in 1935 2

INDUSTRY AND TRADE

Export of Agricultural Produce in 1935 6

Production and Export of Plywood from Estonia 7

in 1935 7

Activity and Revenue of Railways in November 8

FINANCES

State Revenue in December 1935 and 9 Months of 1935/36 9

SHIPPING

Tallinn Harbour in November 10

PRICES.

Prices and Quotations 11

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 12

Bacon Market 12

Cattle and Meat Market 13

Milk Market 13

Grain Market 14

Flax Market 14

Potato Market 15

Fish Market 15

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 16

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Report of the Commission on Reorganisation of 17

Egg Trade 17

Custom Tariffs on Barrel Boards in England . 17

Renewal of Finnish-German Economic Agreement 18

Finnish Raw Sugar Industry and Reduced Sugar 18

Tariff 18

Meat Exports to Sweden 19

Cheap Loans to Finnish Herring Ships 19

Hay Exports from Finland in 1935 19

Finnish Canning Industry 19

A New Institution for Regulation of Exports of 20

Products of Handicrafts Articles 20

Fish Market 20

Pig Purchases in Lithuania 20

Bounties on Agricultural Products in Lithuania 20

3.7021.

PÖLLUMAJANDUS

LÖPLIKKE ANDMEID 1935. a. SAAKIDEST.

AREA UNDER CROPS, PRODUCTION AND YIELD IN 1935.

Möödunud aastal viljade kasvu- ja koristamistingimused kujunesid ebasoodsalt, mille tagajärjel mitmed saigid jäid väiksemaks eelmise rekordaasta omadest. Nüüd on valminud saagi lõppkokkuvõtted, millest nähtub, et taliviljasaak on siiski kõrgem, kui arvestati eelkokkuvõtete järgi, kuna suiviljasaak seevastu vähenes. Suiviljad kannatasid enam koristamisaekest liigvilhmast ja see vähendas saagi kogust, ühtlasi rikkus kvaliteeti.

Lõppkokkuvõtte järgi saadi rukist 173 000 tn. See kogus on eelmise aasta rekordsaagist väiksem 57 000 tn ehk 25%, kuid eelmise viie (1930—34) aasta keskmisest väiksem 28 000 tn ehk 10%. Teraviljakaitse tõttu laiendati viimaseil aastail rukkikasvatust, kuid ühtlasi soodsate kasvutingimuste ja hea hoolitsuse tagajärjel kujunesid kõrgeiks ka ha-saagid. Möödunud aastal vähenes kasvupind, samal ajal jäi saak ha kohta väiksemaks. Võrreldes enne teraviljakaitse sisseseadmise aastatega võib ka möödunud aasta saaki iseloomustada küllalt heaks nii keskmise saagikõrguse kui kogusaagi suhtes. Meie rukki aastavajadust normaaltarvituse juures arvestatakse 180 000—190 000 tn. Seega möödunud aasta saak, kuigi jäi oodatavast väiksemaks, katab ligikaudselt aastatarvituse. Saak üle riigi ei kujunenud kaugeltki ühtlaseks. Põhja-Eestis suurema rootsikärbse rütiste ja suvise põua tagajärjel rukkisaak kannatas hoopis enam kui Lõuna-Eestis, kus kasvuolud olid soodsamad. Põhja-Eestis, näiteks, Järva-maal saadi rukist vähem eelmisest aastast

44%, Harjumaal 41% ja Saaremaal 43%, seega saak oli ligemale poole väiksem eelmisest aastast. Seejuures oli muudugi mitmeid kohti, kus saaki saadi üle poole vähem eelmisest.

Nisukasvatuse näitas viimaseil aastail järjekindlat laienemist, kuid möödunud aastal vähendati kasvupinda. Nisusaak ha kohta kujunes samuti väiksemaks eelmisest aastast. Kogusummas saadi talinisu 25 000 tn ja suinisu 36 000 tn eelmise aasta 37 000 ja 47 000 tn vastu. Möödunud aasta nisusaak (61 000 tn) võrdub umbes 1930—34. a. keskmise saagiga (60 000 tn). Meie nisutarvitus aastast on ligikaudu 60 000 tn, seega möödunud aasta saagist peaks jätkuma selle katmiseks.

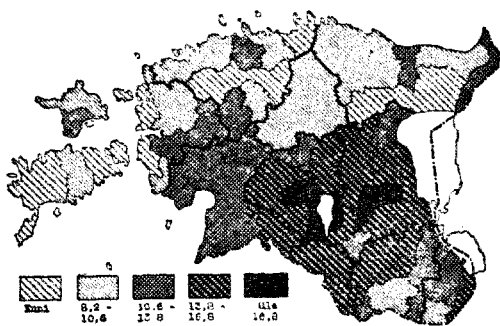
Toiduteravilja — rukist ja nisu, arvates ühes ka tatart, hernerst, uba ja lääts — saadi 240 000 tn eelmise aasta rekordsaagi 320 000 tn vastu. Rekordsaagist on möödunud aasta saak väiksem 80 000 tn ehk 25%. Kui võrrelda aga 1930—34. a. keskmisega (265 000 tn), on vahe vaid 10%. Möödunud aasta saaki võrreldes enne teraviljakaitse aastate saagiga, võib koguselt arvata täiesti heaks, kuna see ületab 1925—29. a. keskmise 57 000 tn ehk 31% võrra. Seejuures Lõuna-Eestis mõnel pool möödunud aasta saak ületas 1925—29. a. keskmise üle 80%. Ebasoodsad kasvu- ja koristamistingimused mõjusid halvavalt ka loomasöödasasaagile. Kõige enam kannatasid söödateraviljad — oder, kaer ja segavili. Nende kasvatust laiendati, kuid kogusaak jäi ikkagi väiksemaks eelmise aasta saagist. Kogusummas saadi möödunud aastal otra, kaera ja segavilja

Rukki ja nisu kasvupind ning saak. — Rye and Wheat. — Area, Production and Yield.

	Tali- ja suirikis — Rye			Talinisu — Winter Wheat			Suinisu — Summer Wheat		
	Kasvupind ha Total Area ha	Kogusaak kv Total Production quint.	Keskmi-selt ha-lt kg Average Yield per ha	Kasvupind ha Total Area ha	Kogusaak kv Total Production quint.	Keskmi-selt ha-lt kg Average Yield per ha	Kasvupind ha Total Area ha	Kogusaak kv Total Production quint.	Keskmi-selt ha-lt kg Average Yield per ha
1935	144 687	1 728 971	1 195	21 037	258 129	1 203	41 589	363 827	876
1934	147 218	2 802 343	1 564	22 105	371 061	1 679	42 910	474 687	1 106
1930—34	147 548	2 012 620	1 364	17 249	250 011	1 449	34 029	349 564	1 027
1925—29	143 411	1 508 095	1 052	11 673	135 015	1 157	14 969	139 804	953
1920—24	158 584	1 593 049	1 005	8 025	82 076	1 023	9 588	77 088	804

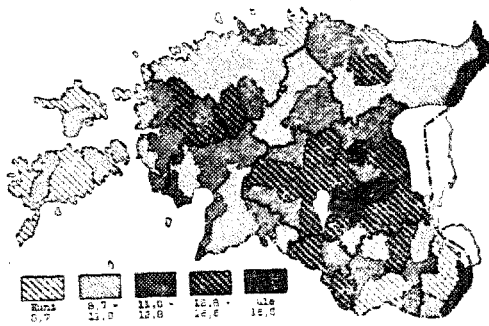
Rukkisaak ha-lt kv. 1935.

Rye. — Yield per ha in quint. in 1935.

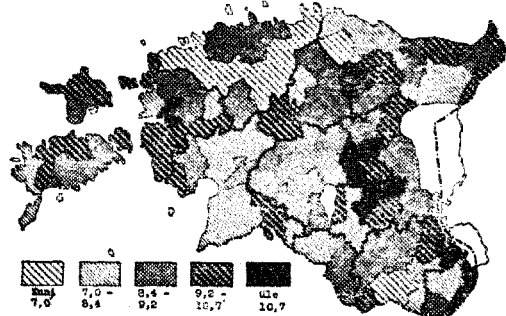
Tallnisaak ha-lt kv. 1935.

Winter Wheat. — Yield per ha in quint. in 1935.

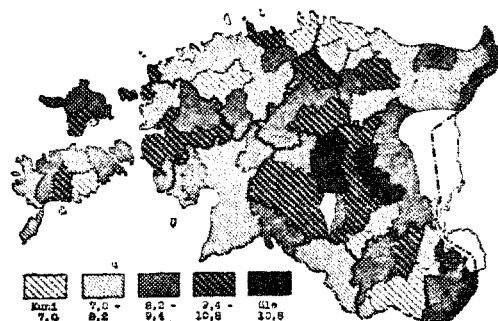
Suinisaak ha-lt kv. 1935.

Summer Wheat. — Yield per ha in quint. in 1935.

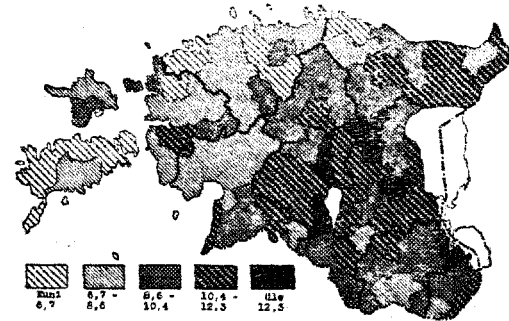
Odrasaak ha-lt kv. 1935.

Barley. — Yield per ha in quint. in 1935.

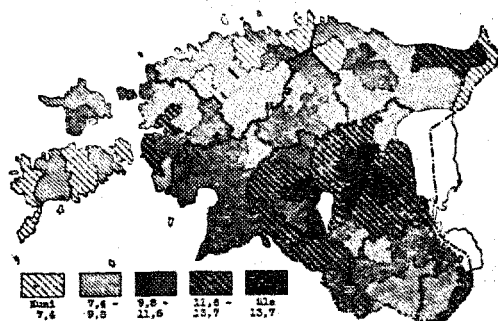
Kaerasaak ha-lt kv. 1935.

Oats. — Yield per ha in quint. in 1935.

Segaviljasaak ha-lt kv. 1935.

Mixed Crop. — Yield per ha in quint. in 1935.

Sõõdavilja kasvupind ja saak — Feed Grain — Area, Production and Yield.

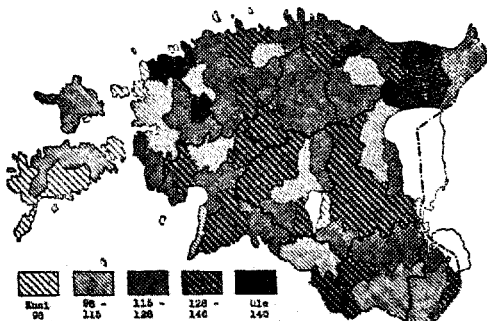
	Oder — Barley			Kaer — Oats			Segavili — Mixed Grain		
	Kasvupind ha	Kogusaak kv.	Keskmine ha-lt kg	Kasvupind ha	Kogusaak kv.	Keskmine ha-lt kg	Kasvupind ha	Kogusaak kv.	Keskmine ha-lt kg
1935	104 514	918 015	878	138 523	1 344 390	970	80 979	863 482	1 072
1934	104 017	1 148 827	1 104	137 991	1 595 729	1 156	79 947	1 036 121	1 247
1930—34	107 940	1 107 173	1 023	143 669	1 455 475	1 013	73 490	842 525	1 146
1925—29	115 138	1 112 990	967	144 453	1 210 149	833	66 216	643 180	979
1920—24	122 691	1 137 643	927	154 664	1 360 102	879	53 163	526 334	988

Kartuli ja juurvilja kasvupind ning saak. — Potatoes and Root Crop. — Area, Production and Yield.

	Kartul — Potatoes			Sõädajuurikad — Roots for Fodder		
	Kasvupind ha	Kogusaak kvintaalides	Keskmiselt ha-lt kg	Kasvupind ha	Kogusaak kvintaalides	Keskmiselt ha-lt kg
1935	73 587	8 026 054	12 131	8 419	1 584 550	18 825
1934	71 786	8 021 225	12 428	7 064	1 064 053	24 062
1930—34	68 597	8 683 194	12 658	7 094	1 702 198	21 481
1925—29	67 219	7 143 506	10 627	6 514	1 260 627	19 352
1920—24	69 249	7 124 456	10 288	3 310	530 062	15 971

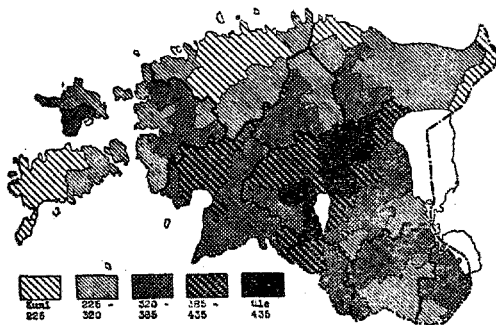
Kartulisaak ha-lt kv. 1935.

Potatoes. — Yield per ha in quint. in 1935.

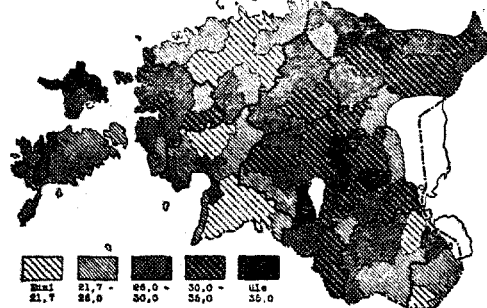
Lina kiusaak ha-lt kv 1935.

Flax Fibre. — Yield per ha in kg in 1935.

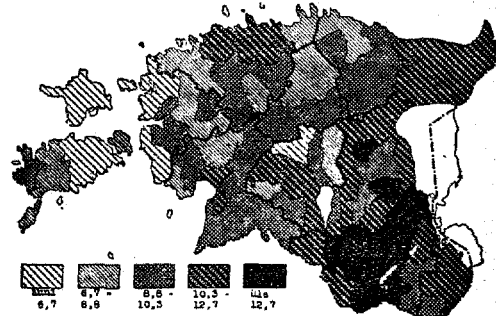
Põlluheinasaak ha-lt kv. 1935.

Field Hay. — Yield per ha in quint. in 1935.

Niiduheinasaak ha-lt kv. 1935.

Meadow Hay. — Yield per ha in quint. in 1935.

Lina kasvupind ja saak.

Flax. — Area, Production and Yield.

	Seeme—Linseed		Kiud — Fibre		
	Kasvupind ha	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg
1935	29 348	93 827	320	104 658	357
1934	21 310	78 538	345	70 844	332
1930—34	20 691	78 083	353	65 533	317
1925—29	36 110	100 627	279	100 106	277
1920—24	25 674	88 062	343	89 657	349

Heina niiteptud ja saak.

Hay. — Area, Production and Yield.

	Põlluhein — Field Hay			Niiduhein — Meadow Hay		
	Niiteptud ha	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg	Niiteptud ha	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg
1935	177 909	4041 135	2 277	905 905	8 523 890	941
1934	175 920	4 392 136	2 491	910 276	8 133 671	899
1930—34	172 209	4 763 667	2 766	910 091	8 136 248	899
1925—29	148 382	4 295 901	2 997	877 790	8 548 537	978

313 000 tn, mis on eelmise aasta saagist väiksem 65 000 tn ehk 20% ja 1930—34. a. keskmisest — 27 000 tn ehk 8%. Seega eelmise aasta väga heast saagist möödunud aasta saak jääb tunduvalt väiksemaks, kuid võrreldes viimaste aastate keskmisega ei ole vahe eriti suur. Koresöötade — heina ja suviljapõhu — saak kokku jäi eelmisest aastast väiksemaks, kuid vahe ei ole nii tunduvalt, nagu söödateravilja juures. Heina saadi koguselt küllaltki palju, kui võtta arvesse, et heinasaak meil viimaseil aastail on üldiselt jäänud kasinaks. Kuid möödunud aasta heinasaak kvaliteeditult kannatas väga, sest liigselt kestnud vihm rikkus heina juba tegemisel, mis venis pikale, pärast ka rökudes ja kuhjades. See alandab heina söödaväärtust ja saadud heinakogus ei rahulda mitmel pool heina normaalvajadust. Loomasöödana tarvitatakse veel suur osa kartuleist ja söödajuurvilja. Mõlema kasvatust laiendati. Ebasoodsate kasvuolude tõttu saak ha kohta kujunes eelmisest aastast väiksemaks. Kartuli juures kasvupinna suurenemine katab saagi vähenemise, kuid juurvilja kogusaak jääb siiski tunduvalt alla eelmisest aastast.

Toodud andmeist nähtub, et loomasöödas- saak möödunud aastal kujunes väiksemaks eelmisest. Vähenemine avaldub peamiselt Põhja-Eestis, kus kahjustused olid suuremad. Koguselt saadi loomasöödas- saaki vähem eelmisest maade järgi: Viru 17%, Järva 16%, Harju 13%, Lääne 8%, Saare 8%, Pärnu 16%, Viljandi 10%, Tartu 4%, Valga ja Võru said samapalju, Petseri sai vähem 8% ja üle riigi kokku jäi saak väiksemaks 10%. Need on maade kohta keskmised protsendid, kuid üksikute valdade, vallaosade või ka talundite järgi on pilt muidugi hoopis kirjum. On kohti, kus saadud saagiga ollakse täiesti rahul, teisel hävitas põud ja vesi suure osa saagist. Kui võtta arvesse saagi kvaliteeti, siis söödaväärtusest möödunud aasta saagi vahe eelmisega kujuneb kahtlemata suuremaks, kui näitavad eeltoodud protsendid koguse järgi. See on võrdlus eelmise aastaga, mil saak kujunes üldiselt rikkalikuks. Selliseid aastaid on siiski vähe. Enam on meil tegemist harilikkude keskmiste aastatega ja kui nendega võrdleme möödunud aastat, võib tähendada, et Lõuna-Eesti suures osas (arvatud välj- ja Pärnumaa) võib olla rahul, ku-

na Põhja-Eestis tuleb loomasöö- tadega sel talvel käia ümber kok- kuhoidlikult.

1935 a. loiduteraviljasaagi võrdlus eelmiste aastatega.

1935 Food Crop Production as Compared with Previous Years.

	1934. a. = 100			1930—34. a. keskmine — 100	1925—29. a. keskmine — 100
	Kokku saak Total Crop	Rukis Rye	Nisu Wheat		
Viru	65	62	74	68	91
Järva	61	56	70	71	97
Harju	61	59	68	73	63
Lääne	66	63	68	83	111
Saare	61	57	73	77	84
Pärnu	63	63	61	82	132
Viljandi	74	77	66	95	157
Tartu	89	90	84	107	166
Valga	84	83	73	103	173
Võru	87	108	78	119	184
Petseri	91	95	81	106	165
Riigis	75	75	73	97	131

Lina õnnestus hästi möödunud aastal. Juba eelmisel aastal linaturul valitsenud head hindade tõttu laiendati kevadel linakülvi- pinda eelmise aasta 21 310 ha-lt 29 343 ha-le, s. o. 38%. Kasvupinna suurenemisele seltsis aga ka linakiule soodus kasvuaeg, nõnda et ha-saak kujunes kõrgemaks kui eelmisel aastal. Kogusummas möödunud aastal saadi linakiudu 10 500 tn ja seemet 9 400 tn eelmise aasta 7 100 ja 7 300 tn vastu. Linakiu- saak kujunes kõrgemaks 1930—34. a. keskmisest 60%. Praegusel ajal osutub linasaagi suurenemine kõigiti tervitatavaks, kuna linahinnad on soodsad ja müügi alal ei ole kitsendusi.

Üldkokkuvõttest nähtub, et möödunud aastal mitmed viljasaagid ei andnud soovitud tagajärgi. Ebasoodsad kasvuolud halvasti taimekasvu, koristamine toimus samuti ebasoodsais oludes (liigvihm), mis nõudis palju liigset tööd. Seejuures üle riigi kokkuvõttes leivavilja saadi niipalju, et sellest jääkub aastatarvituseks. Loomasöödadega peab olema mitmel pool kokkuhoidlik ja see kahtlemata pidurdab loomapidamise jõudsat arendamist käesoleva aasta esimesel poolel. Lina saadi aga rikkalikult ja see aitab neis piirkondades, kus teda ka- vatatakse rohkem, seisukorda parandada tunduvalt.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU 1935. a. EXPORT OF AGRICULTURAL PRODUCE IN 1935.

Lisaks andmeile põllumajandusliku väljaveo kohta nädalate kaupa anname käesolevas numbris lühikese ülevaate kogu 1935. a. kohta. Jälgides tabelis tähendatud ainete (või, peekoni, munade ja lina) väljaveo koguslikku liikumist 1935. aastal, näeme võrreldes 1934. aasta andmetega kõikide tähendatud ainete väljaveo kasvu, peale peekoni, mille ekspordi oldi sunnitud vähendama peekonile antud kontingendi piiramise tõttu Britis. Tähendatud 4-ja aine väljavedu suurenes kogusummas 2,4 tuh. tn (12,9%) võrra.

Võrreldes 1934. a-ga oli ekspordi tõus 1935. aasta esimesel poolel tunduvalt elavam linade, munade ja kartulite väljaveos, kuna või ja peekoni väljavedu ilmutas suuremat aktiivsust aasta teisel poolel. Lina (ühes linatakkudega) väljaveos näeme aasta teisel poolel isegi kahanemis-tendentsi.

Või — Butter.

Tähtsaima eksportartikli — või — väljavedu näitas võrreldes 1934. a-ga pidevat tõusu, mis ilmnis peagu kõikidel kuudel (arvatud välja vaid juuni ja august). Või väljavedu ületas 1. a. koguse 720 tn (10,7%) võrra. Suurem osa võimüügist suundus Britti ja Saksa, kuna väiksemal määral müüsiime Tšehhoslovakkiasse, Br. Palestiinasse, Belgiasse, P.-Am. Ühendriikidesse ja teistesse riikidesse.

Peekoni — Bacon.

Peekoni on ainuke põllumajanduslik eksport-artikkel, mille väljavedu näitas võrreldes 1934. a-ga tagasihoidlikku (192 tn ehk 7,3% võrra), kuid kui arvestada kogu sigade ekspordi, s. o. peekonit ühes muul kujul sealihaga ja elussigadega, siis ületavad 1935. a. arvud eelmise aasta omi 2 084 tn (44,7%) võrra. Selline tähelepanuvääriv kasv toimus peamiselt elussigade arvel. Elussigade ekspord, mis ulatus 1935. a. (tapakaalu järgi) 3,3 tuh. tn-le, ületab sama aasta peekoni väljaveo 834 tn (34,2%) võrra. Peekonit müüsiime k. a. peamiselt Britti, kuna väiksem osa läks Belgiasse, Rootsi ja teistesse riikidesse. Elussigade ekspord sündis peamiselt

Saksa ja N. S. V. Liitu ning muul kujul eksportisime sealihana Rootsi, N. S. V. Liitu, Norra ja Saksa.

Munad — Eggs.

Munade väljavedu, mis algas 1935. a. õige loodusrikkalt, on nüüd lõpul erakordselt soodsate tulemustega. Kuigi 1934. a. oli meie munade ekspordi rekordaastaks (ka väljaveo hooaeg algas ühe kuu võrra varem), ületab 1935. a. munade väljavedu siiski 1934. a. arvusid 13,3 milj. tk. (38,4%) võrra.

Munade ekspordist läks valdav osa Britti ja Saksa ning väiksemal määral Šveitsi ja Tšehhoslovakkiasse ja muusse riikidesse.

Lina — Flax.

Linahindade tõus ja kõrgete hindade püsimine 1935. a. kevadel ning elav nõudmine linaturul meelitas linakasvatatajaid kiirele lina realiseerimisele, mille tulemuseks lina väljavedu tõusis 1935. a. esimese viie kuu jooksul (võrreldes 1934. a. sama ajavahemikuga) ligi kahekordseks. Kuigi linaekspord järgmisil kuul ei ilmutanud enam endist aktiivsust, vaid

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalaa.		1935. a. 1. I kuni 31. XII	1934. a. 1. I kuni 31. XII	1933. a. 1. I kuni 31. XII
	1. I- 5. I 1935	23. XII- 31. XII 1935			
VÕI (tonni)	14,0	165,2	10 937,8	10 117,9	9 224,5
Sellest:					
Saksa . . .	—	100,5	4 452,2	3 544,7	3 562,7
Inglisse . . .	14,0	54,0	6 003,1	6 381,3	4 447,4
Belgiasse . . .	—	—	42,3	15,4	268,2
Soome . . .	—	—	—	2,3	560,4
MUNAD					
(tuh. tk.) — Eggs (1000)	43	125	48 013	34 692	22 602
Sellest:					
Inglisse . . .	—	—	21 803	19 032	6 243
Saksa . . .	43	125	20 458	11 410	12 684
PEEKON					
(tonni) — Bacon (tons)	—	94,5	2 488,3	2 630,4	3 302,3
LINA (tonni)					
Flax (tons)	71,0	195,1	5 096,6	4 035,1	3 040,7
Sellest:					
Inglisse . . .	51,5	132,7	3 419,0	2 940,9	1 896,2
Belgiasse . . .	—	—	70,3	121,6	659,9
Soome . . .	—	26,9	225,1	143,2	120,7
Saksa . . .	20,3	10,2	1 132,9	677,8	122,7
Prantsusse . . .	—	20,2	142,2	30,5	50,3

näitas isegi pidevat kahanemist, ületavad 1935. a. arvud siiski 1934. aasta omad 1105 tn (27,7%) võrra. Lina turustamise peamiselt Britis, Saksas, Soomes, Belgias ja Rootsis.

Kartul — Potatoes.

Ka kartuli väljavedu arenes 1935. a. õige soodsalt. Eriti suuris koguseis müüsimise kar-

tulit mais (2,5 tuh. tn) juunis (3,6 tuh. tn) ja novembris (2,1 tuh. tn). Võrreldes 1934. aastaga kasvas kartuli väljavedu ligi kahekordseks. Kartulileksport suundus k. a. peamiselt Rootsi, Itaaliasse ja Soome ning väiksemal määral Britti, Norra, Hispaaniasse, Br. Palestiinasse, Saksa ja Portugali.

VINEERI TOOTMINE JA VÄLJAVEDU EESTIST 1935. a.
PRODUCTION AND EXPORT OF PLYWOOD FROM ESTONIA.

A.-s. A. M. Luther'i vineeri- ja mööblivabriku tegevus möödunud aastal arenes võrdlemisi elavalt; töötajate keskmine arv vabrikus tõusis eelmise a. võrreldes ca 13% ja vineerkaupade toodang koguse järgi ca 16%. 1935. a. toodang koguselt ulatub kõrgeselsuaastate (1929.—30. a.) toodangu lähedusse, ületades 1927.—31. a. keskmise ca 9% võrra.

Vineerkaupade toodangu liikumine 1927.—35. a.
(1927.—31. a. keskmine = 100).

Movement of Production of Plywood Products, 1927—35.
(1927—31 Average = 100).

1925	109,0
1934	94,4
1933	71,4
1932	69,9
1931	90,9
1930	110,7
1929	110,1
1928	100,4
1927	87,9

1935. a. valmistati vineerplaate 11 000 m³, 9701 m³ vastu eelmisel a., kastilaudu 8000 m³, 6574 m³ vastu 1934. a. ja toolipõhju 4700 m³, eelmise a. 4654 m³ vastu. 1935. a. arvud, kuigi võrdlemisi täpsad, on toodud eelkokkuvõtete järgi ja neisse võivad lõplikud kokkuvõtted tuua veel väiksemaid muutusi.

Tegevus 1935. a. kestel püsis elavana aasta läbi, kusjuures intensiivsemaiks olid suve- ja sügiskuud; aasta teise poole toodang annab esimesega võrreldes ca 15%-se ülekaalu. Vineerkaupade tarvitus tarvitajais riikides kuni viimase ajani püsis heana ning kuna eesti vineer võrreldes teiste maade omaga esineb täiesti võistlusvõimelisena, tuleb vineeritööstusele eeldada soodsaid töötamisolusid ka käesoleva a. esimesiks kuuks. A.-S. A. M. Luther'i vabriku mööbliosakonna tegevus 1935. a. samuti ületab veidi eelmise a. oma.

Vineerkaupade toodang 1925.—35. a.

Production of Plywood Products, 1925—35.

	Vineerplaadid Plywood Boards			Kastilaud Box Boards			Toolipõhjad Chairseats		
	m ³	m ³	1000 tk.	m ³	m ³	1000 tk.	m ³	m ³	1000 tk.
1935	11 000	8 000	4 700	9 701	6 574	4 654	6 492	4 344	5 570
1934	9 701	6 574	4 654	6 420	4 951	4 509	8 197	7 450	5 012
1933	6 492	4 344	5 570	8 424	11 248	5 616	7 200	11 772	5 800
1932	6 420	4 951	4 509	6 483	9 811	7 650	5 384	9 493	5 894
1931	8 197	7 450	5 012	5 384	9 493	5 894	4 680	5 600	5 600
1930	8 424	11 248	5 616	4 680	5 600	5 600	4 367	5 635	5 635
1929	7 200	11 772	5 800						
1928	6 483	9 811	7 650						
1927	5 384	9 493	5 894						
1926	5 384	9 493	5 894						
1925	4 680	5 600	5 600						
1925	4 367	5 635	5 635						

Majanduslikult oli möödunud aasta vineeritööstusele eelmisega võrreldes vähem soodus, kuna toorainete — kase- ja leppapakkude — juures avaldus tunduv, kuni 20%-ni ulatuv hinnatõus; vineeritoodete hinnad välisturgudel aga püsisid peagu eelmise a. tasemel, ning a. teisel poolel võis märgata isegi hindade kerget nõrgenemist; langev hindade suund ilmes a. II poolel eeskätt Soome vineeritoodete hindades ning mõjustas segavalt ka teiste maade toodete hindu.

Vineerkaupade väljavedu 1925.—35. a.

Exports of Plywood Products, 1925—35.

	Vineerplaadid Plywood Boards		Vineer- toolipõhjad Plywood Chairseats		Kokku Total	
	tn.	1000 kr.	tn.	1000 kr.	tn.	1000 kr.
1935 II kuld II Months	14 490	2 899	1 697	700	16 187	3 599
1934	12 872	2 546	1 913	685	14 815	3 231
1933	9 944	1 407	2 100	652	12 044	2 059
1932	9 035	1 468	1 959	604	11 644	2 072
1931	13 293	2 322	1 950	553	15 245	2 876
1930	15 559	3 200	2 346	1 156	17 905	4 355
1929	17 663	3 674	2 315	1 184	19 978	4 858
1928	14 541	3 831	3 032	1 722	17 573	5 553
1927	13 642	3 621	2 490	1 854	16 122	4 475
1926	11 328	3 484	1 829	991	13 157	4 415
1925	9 409	3 296	2 230	1 107	11 695	4 403

Vineerkaupade väljavedu 1935. a. (11 kuu andmed).

Exports of Plywood Products 1935. (Data for 11 Months.)

	Vineerplaid — Plywood Boards		Vineerooli-põhjad Plywood Chairseats		Kokku Total	
	tn.	1000kr.	tn.	1000kr.	tn.	1000kr.
Belgia — Belgium . . .	369	81	295	99	664	180
Briti — G. Britain	11 504	1 744	402	149	11 906	1 893
Holland — Holland . . .	469	91	66	23	535	114
Itaalia — Italy	160	266	60	19	226	285
Prantsuse France . . .	113	63	230	74	343	137
Saksa — Germany . . .	1 038	463	420	226	1 458	719
Taani — Denmark . . .	482	94	20	6	502	100
Tšehhoslovakkia — Czechoslovakia . . .	29	9	166	78	195	87
Muud riigid Other countries	326	57	38	27	364	84
Kokku — Total	14 490	2 896	1 697	701	16 187	3 599

Vineertoodete väljaveo kohta 1935. a. on senini kasustada 11 kuu kokkuvõteted. Võrreldes eelmise a. 11 kuuga suurenes väljaveo koguselt 21% ja väärtuselt 23%.

Besti vineertooted lähevad pea kõikidesse tähtsamatesse välisriikidesse, kuid valdavas enamuses Britti. Möödunud a. kohta võib märkida suhtelist kasvu väljaveo suhtes Saksa.

Vineerkaupade väljavedu tähtsamatesse riikidesse 1934. ja 35. a. (11 kuu andmed).

Exports of Plywood Products by Principal Countries in 1934 and 1935 (Data for 11 Months).

	1935		1934	
	tn.	1000 kr.	tn.	1000 kr.
Inglise — England . . .	11 906	1 893	9 680	1 494
Saksa — Germany . . .	1 458	719	891	378
Belgia — Belgium . . .	663	180	672	181

RAUDTEE TEGEVUS JA TULUD NOVEMBRIS.

ACTIVITY AND REVENUE OF RAILWAYS IN NOVEMBER.

Käesoleva aasta novembri tegevuses on märgata tõusu. Võrreldes jaamakassade rahalist läbikäiku arvudes läinud aasta vastava aja tuludega, näeme:

	1935	%	1934	%	±%
Üldse tuh. kr	955	100,0	907	100,0	+ 5,3
sellast: reisijateveost	332	34,7	292	32,2	+13,7
pagasiveost	26	2,7	23	2,5	+13,0
kaubaveost	576	60,4	577	63,6	- 0,2
mitmesug. tulu	21	2,2	15	1,7	+40,0

Üldsummas laekus tänavu 48 tuh. kr ehk 5,3% võrra enam mullusest. Osatähtsusest suurimad tuluhigid, s. o. reisijate ja kaubaveost, suurenesid — esimene 40 tuh. kr ehk 13,7% võrra, kuna kaubaveost laekuv tulu võrdub peagu 576 tuh. kr-ga: 577 tuh. kr vastu, ehk 0,2% tänavuse aasta novembri tulude kahjuks.

Reisijate liiklus novembris on elavam käesoleval aastal, mida iseloomustavad järgmised arvud.

	Reis. arv tuh.	Reis.-km. tuh.
1935	796	19 142
1934	652	16 324

Reisijate üldarv suurenes 84 tuh. ehk 12,9% ja reis.-km. 2818 ehk 17,3% võrra. Reisijate arv tõusis peamiselt III klassi rei-

sijate arvel, mis suurenes 81 tuh. ehk 12,6%, millest 46,9% langeb elektrironge kasutajate arvele. Võrreldes läbisõidetud km piletiliikide järgi näeme, et Raudteevalitsuse poolt antud soodustused leiavad ohtrat kasutamist, mida näitab alandatud tariifimääraliste (pühapäeva-, ringsõidu, rühmsõidu jne.) piletitega kaetud km arvu tõus tänavu 43,8% võrra, kuna üldtariifimääraliste piletitega kaeti 17,3% km enam mullusest. Keskmise sõidukaugus pikamaasõitjail on 49,4:48,5 km. k. a. kasuks.

Pagasivedu suurenes koguselt 0,5:0,3 tuh. tn vastu ehk 66,6% ja tn-km 49:34 tuh. vastu ehk 44,1% võrra.

Maksulist kaupa veeti.

	1935	1934
tonne tuh.	175	182
tn.-km tuh.	16 567	18 776

Veetud kaubakogus vähenes 7 tuh. tn ehk 3,8% ja tn-km 2209 tuh. ehk 11,8% võrra. Kaubakoguse vähenemine on tingitud sisseveo suurest kahanemisest, mis omab 91,4% osatähtsuse üldisest koguse kahanemisest. Ka tn-km tagasiminekut põhjustavad välisveod; nimelt on vähenenud 61,6% tn-km arv, millest 55,0% langeb sisseveo kahanemise arvele.

Sissevedu vähenes peamiselt Venest Narva kaudu (keskmiselt ühe tonni veokoguseks 212,5 km), millest on tingitud ka tn-km arvu

vähenedamine. Kohalik vedu võrdub kogusest 171 tuh. tonniga, vähenesid ainult tn-km 5,1% võrra.

LOHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● 2. I algas tööd Riigi Metsatööstuse Tallinna saeveski, esialgu ühe vahetusega ja alates selle kuu keskpaigast, kahe vahetusega. Oktoobrist alates on tehases teostatud suuremaid täiendusi ja ehitusi platsi ümberkorraldamise, teede ja veevärgi ehitamise ning tehase täiendamise kaudu, mis töö jätkub veel 1936. a. Eesmärgiks on kujundada tehas eeskujulikuks lauasaagimistehaseks, mis on võimeline valmistama kõrgeväärtuslikku eksporthaupa.

Saeveskis leiab tööd kuni 100 töölit.

● A.-S. Ühiselu laiendas oma tegevust. Juurde tellitud 2 linotype ladumismasinat on

jõudnud kohale ja seatud üles. Hiljuti seati üles suur 32 lhk. värvitriiki rotatsioonmasin.

Trükikoja laiendamiseks on võetud juurde 16 töölit.

● Majandusminister lubas Narva kalevi manufaktuuri o.-ü. tuua sisse soetud villase lõnga („kammgarna-lõnga“) ketramise seadise. Nimetatud seadis oleks meil esimene sel alal ja ta suudab meie soetud lõnga tarvidusest rahuldada umbes 20—40%. Seadis ostetakse Saksast, hinnaga ca 163 000 kr. ja loodetavasti rakendatakse tööle käesoleva aasta juulis-augustis.

RAHANDUS

RIIGITULUDE LAEKUMINE DETSEMBRIS 1935. JA KOLMVEERAND-AASTAL 1935/36.

STATE REVENUE IN DECEMBER 1935 AND 9 MONTHS OF 1935/36.

Käesoleva eelarveaasta möödunud kuu- (aprill—detsember) riigitulude laekumine näitab eelmisest aastast kõrgemat taset, kusjuures laekumine oli stabiilne eriti regulaarsete tulude osas. Nii selgub vastvalminud kokkuvõttest, et k. a. detsembris laekus tulusid 7148 tuh. kr. eelmise aasta sama kuu 6390 tuh. kr. vastu, seega enamlaekumine 758 tuh. kr. ehk 11,8%. Kuna detsembris erakordseid laekumisi ei esine, siis see tulude kasvamine on seletatav k. a. detsembri regulaarsete tulude parema laekumisega.

Suuremad tuluallikad andsid k. a. detsembris tulusid järgmiselt:

tempelmaks ja lõivud — 356 tuh. kr. eelmise aasta 314 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 42 tuh. kr. ehk 13,3%; tollid — 1400 tuh. kr. eelmise aasta 1224 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 176 tuh. kr. ehk 14,4%; aktsiisid — 534 tuh. kr. eelmise aasta 442 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 92 tuh. kr. ehk 20,9% (enamlaekumine bensiniaktsiisi arvel, mis eelmisel aastal laekus

muude tulude hulka); piiritusmonopol — 1453 tuh. kr. eelmise aasta 1223 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 230 tuh. kr. ehk 18,8%; raudteed — 1023 tuh. kr. eelmise aasta 885 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 138 tuh. kr. ehk 15,6%; post, telegraaf, telefon — 428 tuh. kr. eelmise aasta 402 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 26 tuh. kr. ehk 6,5%.

Seega nähtavad detsembris enamlaekumist kõik tähtsamad tululiigid.

Muid tulusid saadi 1953 tuh. kr. eelmise aasta 1900 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 53 tuh. kr. ehk 2,8%.

Kokku laekus käesoleva eelarve-aasta 9 kuu (aprill—detsember) jooksul tulusid 60 milj. kr. eelmise aasta 53,3 milj. kr. vastu, seega enamlaekumine 6,7 milj. kr. ehk 12,6%. Seejuures saadi tulusid tähtsamaist tuluallikest järgmiselt:

tempelmaks ja lõivud — 3075 tuh. kr. eelmise aasta 2832 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 243 tuh. kr. ehk 8,6%; tollid — 14249 tuh. kr. eelmise aasta 11669 tuh. kr.

vastu, enamlaekumine 2530 tuh. kr. ehk 22,1%; aktsiisid — 4618 tuh. kr. eelmise aasta 3521 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 1097 tuh. kr. ehk 31,1% (see tulude tõus tuleb panna peamiselt bensiiniaktsiisi arvele, milline eelmisel aastal laekus muude tulude hulka); piiritusmonopol — 10369 tuh. kr. eelmise aasta 9044 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 1325 tuh. kr. ehk 14,6%; raudteed — 9391 tuh. kr. eelmise aasta 9595 tuh. kr. vastu, vähemlaekumine 204 tuh. kr. ehk 2,1%; post, telegraaf, telefon — 3765 tuh. kr. eelmise aasta 3498 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 267 tuh. kr. ehk 7,6%.

1935/36. aasta 9 kuu tulude enamlaekumise protsent on suurim tollide alal (aktsiiside alal on enamlaekumine vaid nämik riigitulude nomenklatuuris ettevõtetud tulude ümberasetuse tõttu), sellele järgnevad enamlaekumise järjekorras piiritusmonopolitulud,

tempelmaks ja lõivud ning post, telegraaf ja telefon.

Vähem saadi tulusid raudteist.

Muid tulusid laekus 14566 tuh. kr. eelmise aasta 13146 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 1420 tuh. kr. ehk 10,8%. Siin tuleb märkida, et muude tulude hulgas esinevad käesoleval eelarve-aastal järgmised suuremad erakordsed laekumised:

Riigi Metsatööstuse puhaskasu 1933/34. a. eest 1674 tuh. kr. (eelmisel aastal 625 tuh. kr.), Eesti Panga dividend 1934. a. eest 267 tuh. kr. (1933. a. dividend laekus märtsis 1933/34) ja Piltalaenu Panga puhaskasu 1934. a. eest 435 tuh. kr. (eelmisel aastal 474 tuh. kr.).

Kokkuvõttes võib tulude senise rahuldava laekumise varal ennustada, et riigitulud laekuvad kindlasti 1935/36. a. eelarveis ettenähtud summade ulatuses.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAMA TEGEVUS NOVEMBRIS 1935.

TALLINN HARBOUR IN NOVEMBER, 1935.

Laevasõidu vähenemine, mis algas sügise tulekuga, jätkub ka novembris. Välissõidust saabus laevu 69174 net. reg. tn, mahuga eelmise kuu 75287 net. reg. tn vastu, ja väljus 67364 net. reg. tn 80548 net. reg. tn vastu kuu varem. Suhteliselt vähenes saabuvate laevade maht 8,1%, kuna väljuvate laevade maht vähenes 16,4% võrra eelmisest kuust. Rannasõidust saabus laevu 9074 net. reg. tn 14384 net. reg. tn mahu vastu eelmisel kuul, kuna väljuvate laevade maht suurenes 14120 : 10465 net. reg. tn vastu käesoleva kuu kasuks. Väljuvate laevade net. reg. tn suurenemine on seletatav seega, et rannasõidulaevad tõttavad kodusadamaisse enne jäätulekut.

Välissõidukaupade läbikäik käesoleval kuul vähenes 51795 : 52543 tn vastu eelmisel kuul ehk 1,4% võrra. Väljuvad laevad viisid meilt kaupu 25288 tn eelmise kuu 29288 tn asemel. Novembri peamiseks väljaveoaineks osutus teravili, munad, kartul, metsamater-

jal ja tselluloos. Sissevedu suurenes 23255 tn-lt 26225 tn-le ehk 12,8% võrra. Sisse veeti rauda, kivisütt, väetist ja muud raskekaalulist kaupa. Käesoleva aasta algusest on kaupade läbikäik Tallinna sadamas suurem 530156 tn-ga eelmise aasta 484635 tn vastu ehk 9,4% võrra. Sissevedu suurenes käesoleval aastal 220598 : 180793 tn vastu ehk 22,0% võrra; välja veeti 309558 : 303842 tn vastu ehk 1,9% enam eelmisest aastast. Rannasõidust saabuvad laevad töid 7657 tn kaupade eelmise kuu 11432 tn asemel. Olgugi et väljuvate laevade maht suurenes, viisid nad kaupade kaasa eelmisest kuust vähem 1996 : 2267 tn vastu ehk 12,0% võrra.

Reisijate liiklus välissõidus on tunduvalt vähenenud, võrreldes eelmise kuuga. Kui oktoobris saabus veel 1595 reisijat, tuli novembris ainult 962 ja väljus 863 reisijat eelmise kuu 1418 reisija vastu. Suhteliselt vähenes saabuvate reisijate arv 39,7% ja väljuvate 39,9% võrra.

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 43.	16.XII	22.XII	9.XII	15.XII	%	Detsember		English Nomenclature see No. 43.	30.XII	23.XII	23.XII	%	Detsember	
	1935	1935	1935	1935	+-	1935	1934		1935	1935	1935	+-	1935	1934
SUURMÜGIHINNAD Tallinnas (börsikom. noteeringute järgi (kr. kv))														
Teravili, jahu ja kartul														
1. Rukis	12,50	12,00	0	12,17	10,25			70. Searasv, sulatamata	80	80	0	80	75	
2. Nisu	17,50	17,00	+2,9	17,17	14,50			71. " sulatatud	100	100	0	100	90	
3. Oder, õlle	18,00	18,00	0	18,00	14,00			72. Loomarasv, sulatamata	65	65	0	65	50	
4. " süda	11,50	16,00	-25,1	14,50	9,16			73. " sulatatud	65	65	0	65	60	
5. Kaor.	8,0	10,25	-17,1	9,33	6,88			74. Heeringad	45	45	0	45	40	
6. Rukkijahu	14,18	14,18	0	14,18	12,36			75. Rõõmad, värsked	15	25	-40,0	21	18	
7. Rukkijahu	20,75	20,75	0	21,04	18,75			76. Kõud, värsked	23	35	-29,6	28	28	
8. Nisupüü (kõrgem sort)	31,00	31,00	0	31,00	24,50			77. Ristikein	73	64	+14,1	70	4,8	
9. Karulid, ekspord	—	—	—	—	1,78			78. Aasahein	5,5	4,9	+12,1	5,2	3,9	
10. " piirituse	2,15	2,15	0	2,15	1,95			79. Põletispuud, kase (m ³)	810	810	0	810	597	
11. " vabriku	1,90	1,90	0	1,90	1,68			80. " männi	528	528	0	528	435	
Pümasaadused ja kunstvõi														
12. Juust Šveitsi (kg)	1,23	1,23	0	1,23	1,10			81. Petroleum (lt)	12	12	0	12	1	
13. Margariin	0,75	0,75	0	0,75	0,67			PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.						
Koloniaalkaubad														
14. Suhkur	42,38	42,38	0	42,38	41,25			Rukis — (kr. kv.)						
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	3,20			82. Hamburg (La Plata)	8,22	8,25	-0,4	7,98	9,01	
16. " Saksal	2,50	2,50	0	2,50	3,00			83. Chicago	7,98	7,55	+5,4	7,18	11,30	
17. " Inglise	2,50	2,50	0	2,50	3,00			84. Winnipeg	6,50	6,15	+0,6	5,99	8,50	
18. Riis, Burma II	45,50	45,75	-0,2	45,68	44,50			Nisu — (kr. kv.)						
19. Tee, Or. Pek., Tseilon (kg)	5,75	5,75	0	5,75	6,75			85. Hamburg (Manitoba I)	14,97	14,42	-0,3	14,27	13,50	
20. Kohv, Rio, Santos jne. "	4,93	4,88	0	4,88	4,75			86. Liverpool	13,44	12,96	+3,7	12,59	9,97	
21. Heering-, S. Maties (tünn)	38,50	38,50	0	38,50	34,66			87. Chicago	13,70	14,15	-3,2	13,56	13,87	
22. " Matius	42,50	42,50	0	42,50	38,66			88. Winnipeg	11,73	11,41	+2,8	11,42	10,54	
Ehitusmaterjal														
23. Telliskivid (1000 tk.)	40,00	40,00	0	40,00	35,60			Mais — (kr. kv.)						
24. Tsemnt (tünn) ¹⁾	6,45	6,45	0	6,45	6,23			89. Chicago	8,81	8,34	+5,6	8,35	13,26	
25. Lubi	2,50	2,50	0	2,50	—			Püma lahtised Tallinn (snt. lt.)						
26. Tsinkvalge (kg)	0,45	0,45	0	0,45	0,51			90. I v. piimakauplustele	11	11	0	11	—	
27. Ooker "	0,21	0,21	0	0,21	0,22			91. I v. piimatööstustele	10	10	0	10	—	
28. Värnits	71,00	71,00	0	71,00	64,50			92. II v. piimakauplustele	10	10	0	10	—	
Metallid														
29. Raud, sordi	14,25	14,00	+1,8	14,08	14,00			93. II v. piimatööstustele	8,5	8,5	0	8,5	—	
30. Teras, vedru	25,00	25,00	0	—	25,00			Või. (snt. kg)						
31. Ingliseina	492,50	492,50	0	492,50	490,00			94. Tallinn	143	143	0	140	132	
32. Seatina	49,00	49,00	0	49,00	29,00			95. Kõndlustatud hind	180	180	0	160	184	
33. Vaskplekk, punane	185,00	185,00	0	185,00	165,00			Londonis.						
34. " valge	104,00	104,00	0	104,00	143,00			96. Taani	228	228	0	227	219	
35. Tsinkplekk	69,00	67,50	+2,2	68,00	67,50			97. Eesti	—	—	—	—	127	
Riie ja nahk														
36. Puuvillaneriie, bjäs (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56			98. Läti	—	—	—	—	167	
37. " mitkal	0,42	0,42	0	0,42	0,42			99. Leedu	—	—	—	—	167	
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,45	2,45	0	2,45	2,15			100. U-Meremaa	—	167	0	167	180	
39. " Am. nah. I s.	2,70	2,70	0	2,70	2,43			Manchesteris.						
Kütteained, õlid jne.														
40. Kivistüsi, auru, Newcastle	2,60	2,55	+2,0	2,57	2,55			101. Taani	229	229	0	230	226	
41. " sapa	2,75	2,75	0	2,75	2,75			102. Eesti	196	191	+2,6	191	182	
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	0,80	0	0,80	0,85			103. Läti	190	191	+2,6	191	174	
43. Turvas	—	—	—	—	0,83			104. Soome	224	224	0	224	190	
44. Põlevkiviõli	4,80	4,60	0	4,60	5,25			105. Rootsi	222	222	0	222	198	
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,25	10,25	0	10,25	10,50			Berliinis.						
46. Petroleum, Vene ja Am.	11,25	11,25	0	11,25	10,50			106. Saksal margivõli	356	356	0	356	376	
47. Bensiin, R-põl. segab. (lt)	0,25	0,26	-3,2	0,26	0,27			107. Peen meirivõli	345	348	0	348	367	
48. " välismaa, I sort "	49,00*	49,00*	0	49,00*	49,25**			108. Melereivõli	337	337	0	337	358	
VÄIKEMÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)														
49. Rukkijahu	14,3	14,3	0	14,2	12,4			109. Kopenhaagenis. — Taani	183	183	0	183	174	
50. Sepikujahu	26,0	26,0	0	26,0	19,0			Peekon. (snt. kg)						
51. Manna	43	43	0	43	40			110. Tallinn 60 — 72 kg. I s.	66 ¹⁾	68 ²⁾	0	64	64	
52. Kartulijahu	28	28	0	28	25			111. " 55,5—59,5 " " "	61 ³⁾	61 ⁴⁾	0	59	59	
53. Kartulid	3,5	3,2	+9,4	3,2	30			112. " 72,5—75,0 " " "	57 ⁵⁾	57 ⁶⁾	0	55	55	
54. Suhkur	44	44	0	44	42			Londonis (kõrgem not.)						
55. Sool	5	5	0	5	5			113. Taani	152	152	0	148	153	
56. Piim, II valik	12	12	0	12	10			114. Eesti	141	141	0	136	144	
57. Lauavõli	185	185	0	185	140			115. Läti	—	—	—	—	143	
58. Kõõgivõli	165	165	0	167	130			116. Leedu	—	—	—	—	144	
59. Koor, rõõak (liiter)	112	112	0	109	100			117. Rootsi	144	144	0	139	150	
60. " hapu	100	100	0	100	90			118. Iiri	136	136	0	130	150	
61. Kanamunad (paar)	15	13	+15,4	13	14			119. Poola	141	137	+2,9	132	143	
62. Sealiha, keedulihha	60	60	0	60	50			Lina — Võru-Peiseri.						
63. " praeliha	58	58	0	58	55			120. Ristna (R)	119	119	0	119	116	
64. Loomaliha, supiliha	35	35	0	32	30			121. Hoffsdreiband (HD)	110	110	0	110	107	
65. " praeliha	65	65	0	62	50			122. Dreiband (D)	101	101	0	101	98	
66. Vasikalihha, esim. veer.	55	55	0	48	48			123. Ordin-dreiband (OD)	90	90	0	90	87	
67. " tag.	65	65	0	60	58			124. L. ordin-dreib. (LOD)	79	79	0	79	76	
68. Lambaliha, esim. veer.	55	50	+10,0	45	45			125. Takuprakk (H)	67	67	0	67	64	
69. " tag.	65	50	+30,0	50	50			Müjal Eestias.						
								126. Ristna (R)	117	117	0	117	118	
								127. Hoffsdreiband (HD)	108	108	0	108	104	
								128. Dreiband (D)	99	99	0	99	95	
								129. Ordin-dreiband (OD)	88	88	0	88	84	
								130. L. ordin-dreib. (LOD)	77	77	0	77	74	
								131. Takuprakk (H)	65	65	0	65	61	

1) fr. Rakvere; 2) 6/I — 12/I; 3) 30.XII — 5/I. 36; 4) 23.XII — 29.XII; *) 100 kg. **) kg.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Võituru seisukorra kujunemine Inglises oli pühade tõttu võrdlemisi vaikne. Möödunud nädala lõpul võis aga märkida nõudmise elavnemist ja ühtlasi ka hindade paranemist. Nii noteeriti Eesti võihinnaks Manchesteris 109—111 š cwt eelmiste nädalate 106—108 š vastu. Nimetatud asjaolu tõttu kõvenes ka meie eksportvõi hinnanooteering 143 snt-le kg franko saatejaam, või eest, mis tuli sisse 21. XII -- 2. I.

Võituru seisukorda iseloomustatakse kindlana, kuna nõudmine või järele on võrdlemisi elav ja pakkumine on üldiselt tagasihoidlikum eelmisest aastast. Meie võihinna noteeringu kujunemist näib soodustavat Saksa võimulgi-lepingu muutmine, mille järgi võime müüa võid peale „Reichstelle“ ka teistele Saksa importõrilede.

Või sissevedu Inglisse möödunud aasta novembris ületas 1% võrra eelmise aasta sama kuu sisseveokoguse. Möödunud aasta 11 kuu vältel imporditud võikogus langes 8 797 193 cwt-le 1934. a. sama aja 8 996 975 cwt vastu. Seega möödunud aasta 11 kuu jooksul Inglisse imporditud võikogus on 2% võrra väiksem kui eelmisel aastal. Saksa imporditi aga möödunud aasta novembris võid tunduvalt vähem kui eelmisel aastal samal kuul. Nii oli novembris või sissevedu 58 556

kv 1934. a. sama kuu 80 303 kv vastu, vähenemine 27%. Aasta 11 kuu jooksul ületab aga imporditud võikogus eelmise aasta taseme 23% võrra (1935. a. — 642 168 kv, 1934. a. 520 309 kv).

Möödunud aastal eksporditi meie võid 10 837,8 tn eelmise aasta 10 117,9 tn vastu. Seega suurenes võiekспорт koguselt 7% võrra, võrreldes 1934. aastaga. Kogu väljaveost läks Inglisse 6003,1 tn, Saksa 4452,2 tn, Belgiasse 4,2 tn ja ülejäänud osa teistele turgudele. Seega osutusid meie peamisteks võiturgudeks Inglise ja Saksa, kuhu eksporditi võid osatähtsusest vastavalt 55% ja 41%. 1934. a. veeti meie võid Inglisse koguselt 6381,2 tn ja osatähtsusest 63% ning Saksa 3544,7 tn ja osatähtsusest 35%. Seega möödunud aastal suurenes Saksa võituru osatähtsus meie või väljaveos, võrreldes eelmise aastaga.

Möödunud nädalal maksus või siseturul snt kg: Tallinnas — lauavõi 180—185, köögivõi 160—175, Tartus — lauavõi 175—188, köögivõi 150—170, Viljandis — lauavõi 175 (kaupl.), köögivõi 140—160, Pärnus — lauavõi 180 (kaupl.), köögivõi 155—160, Valgas lauavõi 180—190, köögivõi 170 ja Rakveres — lauavõi 185 ja köögivõi 165.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul hinnad aasta algul paranesid 4 š võrra tsentnerilt. Seega tõusis eesti peekoni kõrgema sordi noteering, mis 5 nädalat püsis muutumatult 75 š juures, 79 š-le. Hinnatõus oli tingitud osalt nõudmise paranemisest, osalt peekoni sisseveo vähenemisest, kuna suurem osa riike oli oma kvootesid kasustanud varem juba suuremas ulatuses.

Vaatamata hinnatõusule Londonis jäi peekonisigade noteering endiseks, kuna aasta viimasel nädalal noteeriti üle kalkulat-siooni, mis müüdi tuli kustutamisele.

Küesoleval nädalal maksavad eksportta-pamajad peekonisigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 — 72 kg	66	61	55	
55,5—59,5 „	61	57	51	Sise-
72,5—75 „	61	57	51	туру-
75,5—80 „	57	51	50	hinnad

Möödunud nädalal tapeti 1 781 siga 4 431 sea vastu aasta viimasel nädalal.

Kogusummas tapeti eksporttapamajades möödunud aastal 114 180 siga 86 975 sea vastu eelmisel nädalal. Seega tõusis eksporttapamajade läbikäik tapetud sigade alal 27 205 sea ehk 31% võrra. Üksikute tapamajade järgi oli läbikäik järgmine:

	1935	1934	
Tallinn	39 671	26 227	+51%
Tartu	35 809	27 640	+29%
Võhma	38 700	33 168	+17%
Kokku	114 180	86 975	+31%

TAPALOOMADE- JA LIHATURG

Aasta lõpu- ja käesoleva aasta algpäevil toodi turule rohkesti veiseid, kuid olenevates rohkest ekspordist hinnad üldiselt kõvenesid. Eriti võis märkida kõvenemist puliliiha-hindades, millist liha ka praegu rohkesti siseturul läheb suitsuvorstide valmistamiseks. Keskmiselt märgiti lihahindades tõusu 2—3 snt kg-lt. Praegu maksub rammusate pulilide liha 29—35 snt, keskmistel 26—29 snt ja lahjadel 23—26 snt kg. Samal tasemel on ka mullikalihahinnad. Rammusate ja nuumlehmade liha maksub 35—42 snt kg ja lehmaliha nõrgemad sordid 15—26 snt kg vastavalt headusele.

Eluskaalu alusel turustades makstakse praegu maal nuumveistest 21—26 snt, keskmistest 20—23 snt ja lahjadest alla 20 snt kilogrammi.

On loota veiste ja veiselihahindades püsivust ja loodetavasti väikest hindade tõusu.

Vasikalihahinnad olid pühade eel väga kõrged, kuid pakkumise suurenemisega pühade järel hinnad lõdvenesid üle 10 snt kg-lt. Praegu maksuvad nuumvasikad 53—

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Kuna käesoleva nädala esmaspäeval oli püha, siis jäi seetõttu piimahinna noteerimine eelmise nädala kohta ära. Enne seda nädala kohta noteeriti 30. detsembril 1935 endised hinnad, s. o. I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 11 snt ja müügil piimatööstustele 10 snt. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10 senti ja müügil piimatööstustele 8—9 senti liiter.

Pärast pühi tekkis Tallinnas piimatarvitamises tagasimine. Kui enne jõulu-pühi mõni nädal piimaturul valitses elav nõudmine piima järele ja mõnes kohas oli isegi piimapuudust tunda, siis peale pühi ei suutnud piimakauplused enam endisel määral piima läbi müüa. Piimatarvitamise ta-

Kõige enam tõusis läbikäik Estonia Eksporditapamajades, kus suurenemine oli 51%.

— CATTLE AND MEAT MARKET.

60 snt, keskmised 45—55 ja lahjad 35—40 snt kg. Eluskaaluhinnad vastavalt headusele 30—45 snt. kg. Hinnatõusu loota ei ole.

Lambalihahindades siseturul märgitakse praegu tugevat kõvenemist, mis vähesel pakkumise tõttu näib olevat ajutine. Üksikutele päevadele viimasele nädalale maksusid lambad 25—50 snt. kg. Ekspordilammaste hinnad nuutuseta. Nende hinnaks noteeriti 86—91 snt tapakaalu kg ja 34—39 snt eluskaalu kg. franko saatejaam. Hinnad püsivad.

Sealiha pakkumine keskmine. Käesoleva nädala algul märgiti sealihahindades kõvenemist. Praegu maksuvad sead 53—59 snt kg. Eluskaaluhinnad 40—45 snt kg piires. Hinna püsivad.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg):

	Sealiha	Veiseliha	Vasikalihha	Lambaliha
Tartu	44—49	18—30	28—35	30—40
Viljandi	47—50	26—33	30—35	28—32
Pärnu	38—45	22—25	30—35	28—30
Valga	38—42	25—30	30—35	30—35
Narva	45—55	30—35	30—50	40—45
Rakvere	45—50	22—33	30—40	35—40

gasimine peale pühi on iga-aastane nähtus ja selle põhjuseks on, et tarvitajaskond pühib peale pühaid väljaminekuid, sest pühade tõttu on kulusid rohkem olnud. Samuti pühade ajal müüakse rohkem teist toite ning kuna pühade ajal kauplused on suletud ja karjapidajad ei saa seetõttu oma piima kauplustele müügil saata, siis kogub ka neil piima rohkem müügilis kui tavaliselt. Küllega seisab piim kauem ajal ja pühade piima turustatakse siis hiljem, mis tekitabki ülepaakumise piimaturul. Nii siis põhjustab pühadejärgset piimaummikut üheltpoolt vähenenud tarvitamine, teiselt poolt suurenenud pakkumine pühade piima tagantjärele turule ilmumisega. Piimahindades ongi seetõttu teatud kõvenemist märgata, kuid loodetavasti jääb piimahind enam-vähem pühade eelsele tasemele.

Väikemüügil maksus kauplustes möödunud nädalal I valiku rõõskpiim pudelites: Tallinnas 14 snt (rasvarikkam 15 snt), Tartus 13—14 snt, Rakveres 11 snt, Viljandis 13 snt, Narvas 13—14 senti ja Narvas lahtiselt 10—11 senti liiter.

II valiku rõõskpiim maksus: Tallinnas pudelites 13 snt. ja lahtiselt 11—12 senti, Tartus 8—10 snt, Pärnus 11 snt, Rakveres 9 snt, Viljandis 10 snt, Narvas 9—10 snt, ja Valgas 8—10 snt liiter.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Juba möödunud aasta viimaste nädalate jooksul alanud hindade kõvenemine jätkus ka uue aasta esimesel nädalal peale Chicago, kus eriti kõrgeksaetud nisuhind pühade-eelse suure nõudmise tõttu langes. Viimaste nädalate leivaviljahinna tõus pannakse hiljutise Argentiina järsu nisuhindade kõvenemise arvele. Et Argentiina uus nisulõikujus kujunes väikeseks ja enamuse omatarvitusest ülejäävast osast turustatakse naaberriikides parema hinnaga kui Euroopas, siis otsustas sealne valitsus riiklikku ostuhinda tõsta seniselt 5,75 pesolt 10 pesole kv eest. Olenevalt järeust talupidajatele makstavast hinnakõvenemisest kõvenesid ka ekspordinisuhinnad, mis leidsid otsest kajastust kõigil teistel tähtsamail teraviljabörsidel. Nisuhindade kõvenemisega käis rööbiti ka rukkihindade tõus. Käesoleva aasta esimese nädala kohta noteeriti tähtsamail teraviljaturgudel järgmised hinnad kr. kv kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

rukis: Chicago 7.96 (7.55), Winnipeg 6.56 (6.15), Hamburg (La Plata) 8.22 (8.25);
nisu: Chicago 13.70 (14.15), Winnipeg 11.73 (11.41), Hamburg (Manitoba I) 14.37 (14.42), Liverpool 13.44 (12.96);
mais: Chicago 8.81 (8.34).

Nisutagavarade liikumise jälgimisel paistab silma, et alates 1931. a. on tegemist järjekindla iga-aastase tagavarade vähenemisega. 1. XII. 35 ja viie eelmise aasta sama aja maailma nisutagavarade seisuga kohta annavad ülevaate toodud arvud:

Maailma nisutagavarad (milj. kv).

1./XII 35	1./XII 34	1./XII 33	1./XII 32	1./XII 31	1./XII 30
118,8	128,3	136,8	143,1	147,8	147,2

Praegune tagavarade seis, 118,8 milj. kv, on madalaim alates 1931. a., mil tagavarad hinnati 147,3 milj. kv-le, moodustades 93% m. a. samaaegsest seisust. Kõige silmatorkavam tagavarade vähenemine leidis aset lõunapoolkeral asuvais nisuga maailmaturgu varustavais mais. Nii hinnati 1. XII. 35 Argentiina tagavara 1,7 milj. kv eelmise aasta 3,3 milj. kv vastu ja Austraalias 2,3 milj. kv eelmise aasta 2,7 milj. kv vastu.

Meilt müüdi enne pühi 3000 tn rukist Itaaliasse. Neil päevil saabus Lätist ostetavast rukist kohale viimane saadetis 4000 tn. Teatavasti määrati Lätist ostetavast rukist 3000 tn loomasööda otstarbeks, mis segatakse kõrgema valgusisaldusega jõusöödadega. Rukist valmistatud segajõusöötat on kahte sorti: esimene, mis on määratud karjasöödaks, sisaldab rukist 80% ja 20% on valgurikkaid lisandeid, hinnaks 9 snt kg franko vagun Tallinn ja teine, mis on määratud sigade söödaks, sisaldab rukist 90% ja 10% teisi lisandeid ning hinnaks on 8,5 snt kg, franko vagun Tallinn. Nõudmine valmistatud segajõusöötade järele on praegu elav, millest tingituna arvatavasti ei jätku nimetatud kogusest nõudmise rahuldamiseks ja puuduv osa tuleb täita uue normi rukki jahvatamise teel.

Väikemüügihinnad siseturul (10 kg eest).

	Tal- linn ¹⁾	Vil- jandi ²⁾	Tartu	Valga	Rak- vere	Narva ³⁾
rukis	0.17	1.10	1.15	1.15	1.20	0.15
nisu	0.20	1.50	1.80	1.80	1.40	0.20
oder	0.16	1.50	1.20	1.10	1.20	0.15
kaer	0.13	1.10	0.90	0.80	0.90	0.12
rukkijahu	0.17	1.30	1.25	1.25	1.40	0.15
sepikejahu	0.30	2.60	2.20	2.50	2.80	0.22

¹⁾ kg hinnad.

²⁾ hinnad kauplustes.

LINATURG — FLAX MARKET.

Kuna linapindalad 1935. a. ületasid eelmise aasta taseme kõrgis linakasvatajais

mais, arvatud välja N.S.V.L., ja linasaagid ei olnud kehvad, oodati suuremat pakkumist ja

selle tagajärjel linahindade lõdvenemist maailmaturul. Algav linakaubanduse hooaeg aga üllatas vastupidisega.

Suvisest hinna madalseisust peale algas pidev tõus, mis kestis novembri lõpuni, mil Dundee börsi noteeringute alusel meie linahind oli £ 82—83 cif inglise tonni eest. Siit peale muutuvad ostjad tagasihoidlikumaks ja meie linanoteeringud Dundee börsil langevad:

	Eesti linahind ühe inglise tonni eest cif Võru-Petseri R sordi alusel	Võrdluseks Läti Livoonia hind cif R sordi alusel
18./XII 1935	£ 78.10.— — £ 79.— —	£ 80.— — — £ 80.10.—
25./XII 1935	£ 77.— — — £ 78.— —	£ 80.— — — £ 80.10.—
31./XII 1935	£ 76.— — — £ 77.— —	£ 80.— — — £ 80.— —

Esiolguale elavale nõudmisele ja hinnatõusule järgnes tagasihoidlikkus nõudmises ja vaikus linakaubanduses. Meie linahind langes detsembri keskelt £ 6.— inglise tonnilt, Läti Livoonia hind on sama aja jooksul langenud ainult £ 3.— võrra. Oktoobri lõpul ja novembri esimesel poolel püsis meie Võru-Petseri Läti Livooniaga ühes hinnas, kuid edasi hinnatakse juba meie lina madalamalt

KARTULITURG — POTATO MARKET.

Kartulite väljaveo kohta detsembris pole veel selgunud täpseid andmeid, kuid võib arvata, et detsembri kartulite väljavedu tõusis 22 000 kv. Detsembri viimastel päevadel saadeti paar saadetist, 1 360 kv sõgikartuleid Inglisse.

Jaanuari algul läks juba üks saadetis. 750 kv, seemnekartuleid välja. On loota, et lähemal ajal läheb veel mõnisada tonni seemnekartuleid lõunapoolsetesse riikidesse.

KALATURG. — FISH MARKET.

Pühade eel ning sellele järgneval nädalal valitses kalaturul väga elav tegevus. Nõudmine kalakaupade, eriti aga üksikute värske suunkala sortide järele oli suurem pakkuamisest. Kalade vähesus oli tingitud peamiselt sellest, et müügil oli peagu ainult sisevete (Peipsi) kala, kuna Pärnu lahe ja väinade kala tuli püüki takistavate jääolude tõttu müügilgi piiratud arvul.

Ka Tartu ja Narva turgudel oli müügil, arvatud välja värske räim, ainult sisevete kala.

ja praegu on vahe noteeringus £ 3—4 meie lina kahjuks.

Möödunud linakaubanduse hooajal aastavahetusel oli seisukord palju kindiam ja hind näitas kindlat tõusutendentsi. Nii noteeriti meie linahinda Dundees Võru-Petseri R sordi alusel ühe inglise tonni kohta cif:

26./XII 1934	£ 78.— — — £ 79.— —
9./I 1935	£ 83.— — — £ 84.— —

Tallinnas linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 3. I. 1936 noteeriti lina kokkuostuhind franko kokkuostja ladu riikiike standardsortide alusel 1 kg eest sentides järgmiselt:

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
ristina R	119	117
hoffsdreiband HD	110	108
dreiband D	101	99
ordinaarddreiband OD	90	88
low-ordinaarddreiband LOD	79	77
takuprakk H	67	65
lakki I sort		79
" II "		67
ehitustakk		17

Seega on hinnad samad, mis eelmisel noteerimisel kahe nädala eest.

Sõgikartuleid läheb ka käesoleval nädalal umbes 1 000 kv Inglisse. Kartulite vastuvõtmine maal raudtee-jaamades kestab edasi. Pühade vahel tuli halbade teelolude tõttu kartuleid vähe kokku. Suurema nõudmise tagajärjel kerkisid kartulihinnad veidi. Mõnest saadetisest maksti kr. 3,00 ümber kv-st. Suurem osa makstakse põllumeestele aga kr. 2,50—2,70 kv-st.

Suure nõudmise tõttu kalahinnad kõrgemad.

Tallinna kalaturu seisukord 23.XII 35 — 4. I 36:

Lõhe ja iheruse (mereforell), müügil ainult üksikud kalad, hind 150—300 snt kilogramm.

Angerjad, suuremad (rändangerjas) õige väikesel arvul, hind 200—300 snt kg, väiksemad 120—180 snt kg.

Koha: suuremad (Peipsi) 130—150 snt kg, väiksemad (rannavetest) 90—100 snt kg.

Havi: Kaup suure nõudmise tõttu pühade eel müüdnud läbi, hinnaga 80—100 snt kg, peale pühi langes hind 60—85 snt kg.

Meresiidad, väikesed 60—80 snt kg.

Ihesed (Peipsi siig), suuremad 120—150 snt kg, väiksemad 80—100 snt kg.

Rääbiseid müügil vähe, nõuti 80 snt kg.

Ahvenaid suures valikus: suuremad 30—50 snt kg, keskmised 20—30 snt kg, väga väikesed 10—15 snt kg.

Latikaid rohkesti, suuremad 60—80 snt, keskmised 40—60 snt kg.

Vimmad 25—30 snt kg, särjed 20—25 snt kg, lutsud 35—45 snt kg, tursad 20—30 snt kg.

Ka nõudmine värske räime järele oli elav. Pühade eel kauba vähesuse tõttu hinnad püsisid kõrged — 20—25 snt kg, möödunud nädalal langes hind 15—18 snt kg. Kilu vähe, nõuti 28—30 snt kg.

Soolakaladest, eriti suures valikus, oli müügil soolasiigu, milliseid osteti väga elavalt, hinnaga 60—75 snt kg. Soolasiigu hind 20—25 snt kg; soolakilu võrtsidega 40—50 snt kg, latikad 40—60 snt kg.

Suitsukalla: 16hi 600—800 snt kg, angerjas 200—350 snt kg, siig 150—250 snt kg, latikas 60—100 snt kg, räime kümme 4—6 snt, kilu kümme 4—5 snt.

Lõhemari, soolat. 20—25 kr kg, siiamari, soolat., 2 kr kg.

Tartu kalaturu seisukord 23. XII 35 — 4 I 36:

Kalaturul valitses elav tegevus. Kuigi värskekala oli müügil rahuldaval määral, püsis siiski mõne kalaliigi hind (koha, ihes) suurema nõudmise tõttu võrdlemisi kõrgena: Koha 100—130 snt kg, ihes 100—120 snt kg, havi 40—50 snt kg, rääbis 50 snt kg, latikas 15—50 snt kg, ahven 5—23 snt kg, luts 30 snt kg, kiisk 10—12 snt kg, säinas 20—25 snt kg ja räim 20—23 snt kg.

Narva turuhinnad 3. I:

Koha 100—110 snt kg, havi 25—35 snt kg, latikas 15—35 snt kg, ahven 15—30 snt kg, luts 20—30 snt kg, räim 15 snt kg. Soolatud silgud 20 snt kg, soolatud 16hi 300—375 snt kg.

Lõhi, suitsutatud, 300—500 snt kg, ahvenad, suits. 75 snt kg.

INFORMATSIONIOSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return.

AKTIIVA

23. detsembril 1935. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 182 522,62	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	536 252,43
välisraha	525 386,77	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	3 008 734,09	a) pangatähed liikvel	41 350 355,—
3. Sissevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	8 578 078,91	valitsuse	14 882 567,12
põllumajandusl.	1 280 992,05	pankade	6 611 936,44
metsatööstusl.	24 701,28	teised	2 704 992,67
4. Laenuid: — <i>Loans and Advances:</i>	9 881 772,22	4. Mund passivad — <i>Other Liabilities</i>	28 699 556,28
valitsusele	—		9 551 855,55
teistele*)	5 478 927,91		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	3 006 554,88		
6. Mund aktiivid — <i>Other Assets</i>	24 069 120,72		
	80 188 019,21		80 188 019,21

Kattevara vahetõttu jooksvate kohustustega: } 53,36%
Proportion of Reserve to Current Liabilities:

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laena Kr. 2 400 848,44
Includes Ukr. 2 400 848,44 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE. Inglise munakaubanduse reorganiseerimis-komisjoni ettekanne.

Report of the Commission on Reorganisation of Egg Trade.

17. XII 1935 avaldati Inglise kauaoodatud munakaubanduse reorganiseerimis-komisjoni ettekanne:

a) sisseveotollid. Komisjon soovib, niipea kui see osutub võimalikuks, suurendada kehtivaid sisseveotolle välismaisile munadele 6 pensi võrra, per s. s. (120 tk) ning samuti panna kehtima sisseveotolle asumaade munadele 6 pensi suuruses per 120 muna.

Muude munasaaduste ja tapetud lindude sisseveotollide kohta komisjon ei tee sooviavaldusi.

Kehtivate kaubanduslepingute tõttu on Briti valitsusel võimalus panna kehtima uusi sisseveotolle nende lepingute lõppemisel, s. o. alates 1. I 1937 või kokkuleppele lepinguosaliste riikidega ka varem. Asumaadele sisseveotolli kehtimapanekuks on Briti valitsusel vabad käed, kuid seejuures peab praegune tolleelistus säilima välismaade ees.

b) Eritoetus kanakasvatatajale. Komisjon soovib määrata 25% uutest munasisseveotollidest saadud sissetulekust kanakasvatuse arendamise fondi. Tehtud kalkulatsioonide järgi võiks see summa olla aastas umbes £ 340 000.

c) Informatsioon sisseveo kohta. Kuna munahinnad sõltuvad sisseveo suurusest, siis näeb komisjon ette süsteemi, kuidas munakaubandus-nõukogu, kes määrab kindlaks sisemaiste munade hinnad, oleks alatiselt informeeritud sisseveo suurusest.

Komisjon soovib piirata sissevedu ajavahemikul, mil teostatakse munade presermist Inglise (märts-mai). Sisseveo piiramine sel ajavahemikul võiks toimuda komisjoni arvamise järele importliitsentside välja-

andmise teel Inglise importijaile. Lubatud sisseveokogus jagatakse importijate vahel võrdeliselt nende sisseveo läbikäigule eelmise või 3 eelmise aasta kestel. Importliitsentsid on üleantavad.

d) Kaitse liiga suure sisseveo vastu. Komisjon soovib, et Turu Varustamise Komitee jätkaks munaturu seisukorra jälgimist ning teeks ettepanekuid sisseveo koguse asjus.

Edasi teeb komisjon ettepanekuid, mis käsivad reorganiseerimist kohapealse aparaadis, koostööd üksikute komisjonide vahel ning nende ülesandeid. Komisjon soovib võimalikult peatselt viia läbi munakaubanduse reorganiseerimist sisemaal.

Eelnevast nähtub, et ettekandes on soovitatud a) sisseveotolli kõrgendamist ja b) sisseveo reguleerimist kevadkuul (10—12 nädala kestel).

Sisseveo reguleerimist on aga Briti valitsusel võimalik teostada ainult siis, kui munakaubanduse reorganiseerimine on viidud läbi sisemaal. See ei võiks veel toimuda 1936. a. kestel. Sisseveo üldise, kogu aasta kohta kehtiva kontingentimisküsimuse kohta ei ole raportis selgeid ettepanekuid, ehk küll seda küsimust käsitatakse lähemalt. Nii väidetakse raportis, et kuna praegu Inglise oma maa toodang annab 68% kogu munatarvidusest Inglise ning välismaa ainult 22% (asumaad 10%), siis arvestades viimase 10 aasta kestel asetleidnud oma maa toodangu arengut, ei oleks 5 aasta möödumisel Inglise enam vaja mune vedada sisse välismailt. Siiski soovivaalduki kontingentimise kohta ei tehta, vaid selle küsimuse otsustamine jäetakse Turu Varustamise Komitee hooleks.

SOOME.

Tünnilaudade tollid Inglise.

Custom Tariffs on Barrel Boards in England.

6. XII s. a. pandi Inglise kehtima muudatused tünnilaudade sisseveo tollide alal.

Lisasisseveotollide kehtimapaneku määrusega pandi kehtima 10%ne *ad valorem*

toll laudadele, millised õnnestatud või painutatud. Vastavalt sellele määrusele läksid Hsa. tolli alla ka tsilindriliselt saatud *muad*.

Uus määrus detsembris muudab ära li-

satolli tsilindriliselt saetud laudadelt. Lisatoll (algatollidega kokku 20% *ad valorem*) jääb aga endiselt jõusse laudade kohta, mis

õonestatud või painutatud (s. o. teised, mitte, tsilindriliselt saetud).

SOOME.

Soome-Saksa majandusliku kokkuleppe uuendamine.

Renewal of Finnish-German Economic Agreement.

Soome-Saksa majanduslikud läbirääkimised Berliinis, mis algasid 27. XI, lõppesid 21. XII seniste lepingute pikendamisega üheks aastaks, kusjuures tehti mõnesuguseid muudatusi. Soome loobus senisest õigusest lisamaksu saamiseks Saksale müüitud võist ja munadest (siseturu- ja maailmaturu hindade + tolli vahe alusel) ja sai selle eest vastutasuks suurema kontingendi võile (1000 tn võrra) ja munadele ning peale selle anti temale uus kontingent sealihale ja tapetud kanadele, milline määrati kindlaks rahas. Esialgsete andmete järgi ei ole uus kontingent eriti suur. Saksa sai tunduva tollisoodustuse diiselmoortoritele. Soome nõudmised ühenduses puumaterjali sisseveo korruga, antud kontingentidega ja maksude sooritamise järjekorruga, samuti kui nende poolt tehtud ettepanekud Soomes olevate Saksa obligatsioonide väljalunastamise ja kliiringsaldo eriarve kasutamise kohta Soome ekspordi eest tasumiseks, jäid rahuldamata. Saksa poolt toodi ette, et enne aasta möödumist on raske selgitada mõlema

riigi kaubavahetuse lõpptulemust, kuna palju tehinguid sooritatakse detsembris, ja lõpuks lepi ti kokku nii, et Soomes on õigus seda küsimust võtta üles uuesti kevadel, mil kõne alla võiks tulla puumaterjalide ja võibolla mõne teise artikli ekspordi suurendamine. Kliiringkockkulepe jäi endiseks. Et Eduskunta on praegu pühade vaheajal, siis pannakse uus kokkulepe arvatavasti ajutiselt kehtima ajutise seadusega.

Uue kokkuleppe kohta ei ole esialgu võetud palju sõna ajakirjanduses, sest et üksik-asjaliselt on selle tekst tundmata, kuid neist vähestest märkustest, mis senini tehtud ajalehtedes, on näha, et kokkulepe ei meeldi tööstusringkondadele, kes lootsid muudatusi tööstusartiklite, peamiselt külli puumaterjali ekspordi huvides, ja seda ei saanud. Uus kokkulepe jättis jõusse põllumajandussaadustele varemantud soodustused ja lisas mõne nimetatud soodustuse, nii et põllupidajad on tõesti osutunud võitjaks.

Soome toorsuhkrutööstus ja alandatud suhkrutoll.

Finnish Raw Sugar Industry and Reduced Sugar Tariff.

Soome toorsuhkrutööstust, mis senini on tegutsenud ainult suhkrupeetide kasvatusel preemiade (ajajärk 1925—1929. a.) ja kõrgete suhkrutollide varal (kg. 4,5 Smk. alates 1930. a.) ähvardab praegu likvideerimise hädadaht, sest et Eduskunta alandas senist tolli suhkrult 3,50 Smk. peale, mis ei ole küllaldane oma suhkrutööstuse kaitsmiseks. Nii pea, kui sai teatavaks Eduskunta otsus uue suhkrutolli kohta, teatati Salo toorsuhkruvabriku esindajate poolt, et vabrikul ei jää nähtavasti muud üle kui oma tegevus lõpetada ja et see küsimus tuleb vabriku juhatuse lähemal koosolekul otsustamisele. Vahepeal aga võeti suhkrutolli alandamise küsimus mitmelt poolt arvustamise alla ja hakati otsema abinõusid tehtud vea parandamiseks. Kõneldi uuest tollide kohta käiva seaduse parandamisest, kuid kaaluti ka teist võimalust

ja nimelt preemiade uuesti sisseseadmist suhkrupeedi-kasvatatajale. Nähtavasti kujunebki asi nii, et Valitsus teeb kevadisel Eduskunta istungil ettepaneku suhkrukasvatuse toetamiseks preemiade näol, sest teist teed ei näi vormiliselt praegu olevat, kui ei taheta, et Salo vabrik lõpetaks tegevuse. Põllutöömister on vabrikule teinud teatavaks, et oleks soovitatav, kui vabrik jätkaks oma tegevust. Vabrik ongi esialgu jätnud asja otsustamise edaspidiseks, kuni on selgunud Valitsuse kavatsused. Preemiade maksmist ei peeta nii otstarbekaks toetamisviisiks, nagu seda on kaitsetoll seepärast, et preemiade maksmine oleneb igaaastasest Eduskunta seisukohast, kuna tollid kehtivad pikema aja kohta ja neid saavad asjaomased põllupidajad arvestada kindlamalt.

Salo toorsuhkruvabriku tegevuse kohta

1935. aastal võib märkida, et vabrik on võtnud vastu 70 milj. kg. suhkrupeedi, millest saadud üle 7 milj. kg. suhkrut. Suhkrupeedikasvatatajad on saanud tooraine eest umbes 30 milj. Smk. (suhkrupeedi kg. eest maksakse alates 1930. a. 40 penni). Eelmisel aastal andis vabrik suhkrut üle 10 milj. kg. Mõõdunud aasta oli tunduvalt halvem saotõttu, et suhkrupeedi suhkrusisaldus oli nõrgem. Suhkruprotsendi vähenemist suhkrupeedis mõjustas kevadine külm ja vihmane ning pilvine sügis.

tal andis vabrik suhkrut üle 10 milj. kg. Mõõdunud aasta oli tunduvalt halvem saotõttu, et suhkrupeedi suhkrusisaldus oli nõrgem. Suhkruprotsendi vähenemist suhkrupeedis mõjustas kevadine külm ja vihmane ning pilvine sügis.

Liha väljavedu Rootsi. — *Meat Exports to Sweden.*

Liha väljavedu Rootsi on katkestatud. Põhjuseks on Rootsi ostjate poolt avaldatud soov lihamüügi tsentraliseerimiseks, et vältida senises müügikorralduses ettetulnud ebasoovitavaid nähtusi. Soome eksporditõrje vahel

on peetud läbirääkimisi, kuid senini ei ole jõutud kokkuleppele. Kaldutavat siiski sinna poole, et väljaveo Rootsi saab täiesti oma kätte Karjakeskuskunta.

Soome heeringalaevastiku toetamine odavate laenudega.

Cheap Loans to Finnish Herring Ships.

Soome heeringalaevastiku esindajad pöörasid käesoleval aastal Valitsuse poole palvega, et neile antaks seniks, kui heeringapüük muutub tasuvaks, monopol heeringate tollita sisseveoks. Eriti toodi ette raskusi, mis olid heeringapüüdjalil tänavuse halva heeringapüügi tõttu. Valitsus lükkas selle palve sekkord tagasi, kuid nüüd on leitud võimalus heeringapüüdjate toetamiseks odavaprotsendiste laenude andmisega nelja aasta peale ekspordikrediidi summadest. Soome laevad on olnud heeringapüügil 1929. a. peale 1933. a. kevadel oli püügil juba kolm laevas-

tikku (Elfing, Loviisan Kalastus O/Y ja Turku firma Kontio ja Kontio), kokku 12 laeva. 1929. a. oli heeringasaak 32000 tünni ehk va. 1929. a. oli heeringasaak 32 000 tünni ehk umbes 6 000 000 kg. Soome keskmine tarvitus on umbes 7 000 000 kg. Heeringapüük oli tasuv mitkua, kui sissevedu ei olnud teistes riikides kitsendatud ja teised riigid ei hakanud ise heeringaid püüdma ning senini, kui Inglise ei saavutanud võimaluse tuua Soome heeringaid, tolliga 1 Smk kg-lt, mis viis siseturu hinnad alla miivörd, et heeringapüük Soome laevadega hakkas muutuma ebatasuvaks.

Heinte väljavedu Soomest 1935. a. — *Hay Exports from Finland in 1935.*

1935. a. on Soomest heina veetud välja umbes 7 milj. kg., mis üle kahekorra väiksem läinud aasta väljaveost (16,3 milj. kg.). Tagasimineku on teostunud eriti Rootsi arvel, sest

viimane oli varemalt ainus ostja, kuid 1935. a. veeti heina ka teistsesse riigesse — Saksa 237 102 kg, Belgiasse 1 304 920 kg ja Inglise 380 741 kg.

Soome konservitööstus. — *Finnish Canning Industry.*

Soome konservitööstuses on märgata viimasel ajal püüdeid toodangu laiendamiseks ja mitmekesistamiseks, osalt siseturu, osalt välisurgude jaoks. Koivistol töötab praegu „Säilyketepollisuus O/Y”, kes kavatses hakata suure-viisiliselt valmistama konserve suuremaid kaladest, nagu lõhest, lõhast, siast, angerjast, silmüst jne., mis leidnud senini vähe tähelepanu konservide valmistajate poolt, kuid peale selle jätkata ka konservide valmistamist kilust ja räimest. Kõne all on ka lihakonservide ja aedviljakonservide valmistamine, mis kuini viimase ajani imporditud suuremalt osalt välismaalt. Kalastajate hu-

vides oleks, et eriti suureneks räime kasutamine konservikalana, sest selle hind on viimaseil aastail olnud nii madal, et ta ei tasu püüki. Valitsuse poolt makstav preemia silgu väljaveole ei suuda ohukorda suuremas ulatuses sugugi parandada. Koivisto konservitööstus, mis asub 1928. a. asutatud Koiviston Kala O/Y ruumides (mis lõpetas tegevuse maksuraskuste tõttu) alustas tegevust 1935. a. algul ja selle toodang on praegu umbes 2000 konservikampi päevas. Tööliste arv 30 inimese ümber.

Hoogsalt töötab ka Viipuri Säilyketehtas, mis kolm aastat vana, saates oma konserve

suuremal hulgal välismaale. Suuremaks turuks selle konservitööstustootetele (kala, liha ja aedviljakonservid) oli kuni viimase ajani

Meksiko, kuid hiljuti on läinud korda pääseda ka Belgia turule, kuhu läks juba suurem saadetis.

Uus organisatsioon Soome kodutööstuse ja teisejärgu artiklite ekspordi korraldamiseks.

A New Institution for Regulation of Exports of Products of Handicrafts and Second Grade Articles.

Asjasthuvitatud ringkondade poolt on asutatud uus organisatsioon Soome kodutööstuse ja teise järgu artiklite väljaveo korraldamiseks, nime all „Suomen Koti- ja Pienteollisuuden Vientiliitto r. y.” ning selle põhikirja esitatud ametiasutistele kinnitamiseks. Uue organisatsiooni eesmärgiks on ekspordiks sobiva kodutööstuse ja väiketööstuse arendamine ja organiseerimine ning ekspordi korralda-

mine. Esialgu tegeleb S. K. P. Vientiliitto ekspordi korraldamisega Ameerikas, kus praegu korraldatakse vastavaid näitusi, kuid lähemal ajal alustab see tegevust täies ulatuses. Uus organisatsioon töötab käsikäes Vientiyhdistys'ega (Ekspordühinguga), kelle asjaaja ja direktor on ka uue organisatsiooni esimees põhikirja järgi.

Kalaturg Soomes. — Fish Market.

Hinnad Helsingi turul Smk. kg.				10./XII	17./XII	20./XII	27./XII		
Ahven	10./XII	17./XII	20./XII	27./XII	Lõhi (Lad.)	15—18	16—18	16—20	—
Haug	5—8	5—8	6—8	7—9	Slig	10—13	10—12	—	12—15
Latik	9—12	8—13	8—12	8—13	Koha	13—15	13—15	12—15	13—15
	7—9	6—8	7—9	6—8	Luts	7—12	7—12	7—12	6—12

LEEDU. Sigade kokkuostust Leedus. — Pig Purchases in Lithuania.

A/S. Maistas'e poolt teatatakse, et viimasel ajal on põllumeeste poolt hakatud õige suurel arvul tooma sigu kokkuostupunktidesse, ületades tunduvalt selle arvu, mis põllumeeste poolt tähendatud antud kohustistes. Nii näit., kogu detsembrikuu jooksul olid põllumehed kohustatud tooma peekonsigu müügile 28 986 tk., kuid juba esimese kolme nädala jooksul toodi kokku 34 004 tk., ning milline kogus, tulles vastu põllumeestele, võeti ka vastu tapamajade poolt.

Samuti tuuakse ka pekisigu rohkesti kokku, nii näit.: detsembri esimesel nädalal — 1 407 tk., teisel — 2 095 tk. ja kolmandal —

2 412 tk. Nii kolme nädala jooksul võeti vastu peekon- ja pekisigu 39 918 tk.

Vastavate kohustuste põhjal müügiletoodud sead olid kõik kõlblikud ja võeti vastu. Kuid väljaspool kohustusi kokkutoodud sigadest jäi osa vastu võtmata; nii jäi kolmandal nädalal vastu võtmata üle 2 000 sea.

Peekonsigade vastuvõtmine toimub endiselt normaalselt. Kuigi läbirääkimised venelastega ei ole veel lõpetatud, vanad tellimised juba täidetud ja sigade vedu N.S.V.L'is praegu seismas, ei olevat siiski raskusi peekonsigade turustamiseks.

Juurdemaksud põllumajandussaaduste ekspordile Leedus.

Bounties on Agricultural Products in Lithuania.

Arvates kriisi ajast kuni viimase ajani kulutati Leedu valitsuse poolt põllumajandussaaduste hindade säilitamiseks üle 100 milj. liti. Sellest summast on kulutatud teraviljahindade säilitamiseks üle 18 milj. litti, peekonihindade — 41 milj. litti ja võhindade — 41 milj. litti.

Üksikvii aastail on kulutatud hindade säilitamiseks:

1930. a.	7 590 000.—	litti
1931. a.	27 420 000.—	„
1932. a.	22 250 000.—	„
1933. a.	9 060 000.—	„
1934. a.	15 580 000.—	„
1935. a. (10 kuu jooksul)	21 230 000.—	„

Arvatakse, et juurdemaksud kogu 1935. a. kohta tõusvat 24 000 000 litini.